Η Σημειολογική Υποκρισία του Ελέγχου Συνταγματικότητας

Μάριος Ν. Σωτηρόπουλος

Η αμφισβήτηση ως ουσία δεν αποτελεί επουδενί κατάσταση, αλλά ούτε βεβαιωτική διαδικασία. Η αμφισβήτηση εφορμεί ως τροπικότητα της σχέσης προς τον θεσμό, ως μια δυνατή λειτουργική ενέργεια, η οποία αναφέρεται πάντοτε υπό διαδικασιακή αναστολή. Η ενέργεια αμφισβητήσεως του ελέγχου συνταγματικότητας ως ταυτότητα σημασίας, αποτελεί την προσδιοριστική οριοθέτηση των ατομικών δικαιωμάτων ως συστατικό αίτιο πλήρους ισχύος έναντι στην εξουσιαστική λογική ασυνέπεια της «κρατικής μέριμνας». Κατ' αυτόν τον τρόπο τα συνταγματικά δικαιώματα, αφενός δημιουργούν έναν διάχυτο κόσμο προστασίας έναντι στην εκάστοτε θεσμική εκτροπή, πλην όμως η προστασία αυτή, δεν αποτελεί νομοτελειακή αποκρυστάλλωση. Αφετέρου η διαρκής αυτομόληση του εφαρμοστή προς την διάχυτη ασάφεια του «δικαίου της ανάγκης», αποτελεί μια διαρκώς αυξανόμενη προβληματική, η οποία τείνει να αποτελέσει κανονικότητα.

Εισαγωγικά η θέσπιση των ατομικών δικαιωμάτων, ερίζει την ιστορική καταγωγή της, στην ιστορικοβουλητική βάση της "Magna Carta Liberatum" του 1215, ως άμεσα συναφές πολιτικό σπέρμα προς τις βάσεις και τις συστατικές έννοιες του Κράτους. Παρά ταύτα η συγκεκριμενοποίηση των θεμελιωδών κανόνων που εισάγονται στα συντάγματα των κρατών μέσω των ατομικών δικαιωμάτων, παράγουν μια σαφή διαλεκτική και ένα πραγματικό πεδίο σύγκρουσης, αφενός της προβληματικής, σχετικά με το γιατί τα ατομικά δικαιώματα αναπτύσσουν πολεμική ισχύ ως ακατάλυτοι κανόνες εναντίον του κράτους, καθώς και γιατί το κράτος, το οποίο δομεί τις αρχές του, στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και του κράτους δικαίου, παράγει μια πολιτική πραγματικότητα κρατικής βίας, στην οποία τα δικαιώματα αυτά είναι απαραίτητα. Αφετέρου παράγονται σκέψεις και ερωτήματα

σχετικά με την σημειολογική δημιουργία της ιδιωτικής ζωής καθόσον και της δυνατότητας διάσπασης της αδιαίρετης ταυτότητας του πολιτικού όντος.

Επί τούτου, το πολιτικό αφήγημα, το οποίο κυριαρχικά παράγεται δια μέσου των θεσμικών-κρατικών οργάνων και το οποίο διέπεται δια της συστηματικής οριοθέτησης του πλαισίου χάραξης του κοινωνικοπολιτικού βίου, αποτελεί αν μη τι άλλο την κυρίαρχη πολιτική κανονικότητα. Ως εκ τούτου, η ύπαρξη περιοριστικών ρυθμίσεων δυνάμει μιας χάρτας δικαιωμάτων ή Συντάγματος, αποτελεί, σε επίπεδο προστασίας, ανάγκη αναπόδραστα επιτακτική. Το Σύνταγμα, αποτελεί το μείζον «πολιτειακό» κείμενο, το οποίο κατά κύριο λόγο ρητά αντιστρατεύεται την Κρατική και θεσμική καταχρηστικότητα, πλην όμως αποτελεί γόνο της καθεστηκυίας εξουσίας και επουδενί ανέγγιχτο χρησμό. Δύναται λοιπόν, να μεταποιείται από το σύνολο των ανωτάτων κανόνων σε απλή χάρτα σχετικισμού δικαιωμάτων, κατά τρόπο επαίσχυντο αλλά σύμφωνο με την πολιτική μας κανονικότητα. Παρά ταύτα, τα ατομικά δικαιώματα, αποτελούν θεσπισμένες αξιώσεις, οι οποίες είναι "ικανές" να διαρρήξουν την πολιτική κανονικότητα σε καταστάσεις κρατικής εκτροπής ή βίας. Συνεπώς αναφύεται το ερώτημα εάν τα ατομικά δικαιώματα δια του ελέγχου συνταγματικότητας είναι ικανά να προσβάλλουν την κρατική τάξη, να αναιρέσουν την βούληση του «νομοθέτη» και να αποκαταστήσουν την τυπολογική ισορροπία που αναπτύσσεται στις σχέσεις μεταξύ διευθυνόντων και διευθυνόμενων.

Συνοπτικά ο έλεγχος συνταγματικής ορθότητας, προκαλείται από τον εκάστοτε προσβαλλόμενο πολίτη και διαπιστώνεται μέσω των δικαστικών- κυρίως – συστημάτων ελέγχου. Ο έλεγχος διαιρείται σε δύο συστήματα. Το πρώτο σύστημα ελέγχου, αφορά τον διάχυτο και παρεμπίπτοντα έλεγχο και το δεύτερο τον συγκεκριμένο και αφηρημένο έλεγχο. Ειδικότερα, η συστηματική έρευνα του ελέγχου συνταγματικότητας, περιορίζεται στην παρούσα, στο πρώτο σύστημα ελέγχου, αφενός λόγω του μη στατιστικά πιθανού προληπτικού ελέγχου, αφετέρου λόγω της μη δυνατότητας ανάπτυξης του αποτελέσματος του συγκεκριμένου και αφηρημένου

έλεγχου εκτός του πεδίου των περιοριστικών περιπτώσεων του άρθρου 100 του Συντάγματος. Αντίθετα, η στατιστική πραγματικότητα, μας εναποθέτει στον παρεμπίπτοντα και διάχυτο έλεγχο, η λογική ασυνέπεια του οποίου αναπτύσσεται επί το πλείστον στις περιπτώσεις κρίσης αντισυνταγματικότητας υπουργικών αποφάσεων.

Η ακυρωτική ισχύς της αποφάσεως, αποτελεί ουσιαστικά την σημειολογική υποκρισία του παρεμπίπτοντος ελέγχου συνταγματικότητας. Η φενάκη έγκειται ακριβώς στο ότι η ακυρωτική απόφαση φέρει και προασπίζει μόνο τυπικά τον όρο «αντισυνταγματικότητα». Στην πραγματικότητα όμως δεν δύναται να αντικατοπτρίσει ποιοτικά την εννοιολογική και ακυρωτική διάθεση του όρου. Η απόφαση δηλαδή, του ακυρωτικού δικαστηρίου δια του παρεμπίπτοντος ελέγχου, παραμένει αμετάβλητη στο νομικό σύμπαν και παράγει ισχύ αποκλειστικά και μόνον προς τους ασκούντες το ένδικο βοήθημα. Συνεπώς η κρίση επί αντισυνταγματικότητας διατάξεων νόμου, δεν ισχύει ως αδιαίρετος κανόνας έναντι όλων, αλλά λειτουργεί επιδερμικά, αναπτύσσοντας ισχύ μόνο για όσους τυπικά έχουν υποστεί “άμεση” βλάβη. Χάριν διευκρίνησης, παρατίθεται το παράδειγμα σχετικά με την υπ’ αριθμόν 2334-2337/2016 απόφαση του ΣτΕ (Β΄ τμήμα επταμελής σύνθεση), περί των ακυρωτέων διατάξεων του τρόπου καθορισμού των αντικειμενικών αξιών και του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων – ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Συγκεκριμένα δυνάμει της ανωτέρω απόφασης, αναφύεται το υποκριτικό πεδίο της σημειολογίας, το οποίο εκκινεί αφενός από την κρίση αντισυνταγματικότητας διάταξης νόμου, η οποία στην πραγματικότητα αποτελεί σε μεγάλο βαθμό μια θεσμική αυταπάτη. Ο παρεμπίπτων έλεγχος όπως αναπτύχθηκε και ανωτέρω, αναπτύσσει την ισχύ του, μόνον για το υποκείμενο προσβολής το οποίο έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα, δηλαδή έχει αιτηθεί ένδικης προστασίας. Ωσαύτως η ως άνω ακυρωτική απόφαση αναπτύσσει ισχύ, μόνον για τους κατοίκους των περιοχών του Ψυχικού, της Φιλοθέης, του Νέου Βουτζά και των Δελφών, οι οποίοι άσκησαν το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακυρώσεως, και όχι για το σύνολο

της Ελληνικής Επικράτειας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κάτοικοι της Κυψέλης, των Εξαρχείων και της υπόλοιπης Ελλάδος, θα συνεχίσουν να καταβάλουν κανονικά τον αναλογούντα φόρο, παρότι οι διατάξεις του νόμου που εισήγαγαν τον φόρο κρίθηκαν αντισυνταγματικές. Η αντισυνταγματικότητα συνεπώς ως οντολογία της τυπολογίας, αναπτύσσει επιδερμική ισχύ και παραδόξως η ανοχή του τυπολογικού αποτελέσματος βεβαιώνεται ως ανεκτή αποδοχή κανονικότητας.

Το παράδοξο διαιωνίζεται περαιτέρω στις περιπτώσεις αντισυνταγματικής κρίσης, σχετικά με το ποιος κανόνας χαίρει εφαρμογής. Η οντολογία που διέπει το κράτος δικαίου, ανταπαντά μερικά, μέσω της εφαρμογής του προγενέστερου κανόνα που ρύθμιζε την κρινόμενη σχέση, ενέργεια η οποία σε πλείονες περιπτώσεις επιλύει το δικαιοδοτικό τέλμα. Αντίθετα όμως αναφύεται το ερώτημα, το οποίο επιτείνει την δικαιοδοτική ανασφάλεια, ποιος είναι ο εφαρμοστέος κανόνας στις περιπτώσεις που έχουν ρητά καταργηθεί οι προγενέστεροι κανόνες δικαίου ή πολλώ δε μάλλον στις περιπτώσεις που δεν υπήρξε ποτέ κανονιστικό πλαίσιο που να ρυθμίζει τις σχέσεις. Κατ' αυτόν τον τρόπο η θεσμική ιλαρότητα θέτει πολλαπλά δυνητικά ερωτήματα, τα οποία δύναται να παράγουν πολλαπλά θεσμικά παράδοξα.

Αφενός στην περίπτωση ύπαρξης καταργημένου κανόνα, ο εφαρμοστής παράγει μια θνησιγενή λειτουργική διαδικασία, δυνάμει της οποίας καλείται να προβεί στην θεσμική υποκατάσταση του νομοθέτη, ώστε να μην υποπέσει ο ίδιος σε καθεστώς άρνησης απονομής δικαιοσύνης. Προφανώς όμως υποκύπτει σε μια "ανεκτή" διαδικασία λειτουργικής υποκατάστασης. Αφετέρου στην περίπτωση μη ύπαρξης προγενέστερου κανόνα, η ακυρωτική διαδικασία φλερτάρει με πλείονα θεσμικά δυνητικά παράδοξα. Στην περίπτωση που ο εφαρμοστής προβεί στην θεώρηση , ότι δεν κατέχει την δυνατότητα από το Σύνταγμα να προβεί στην λειτουργική υποκατάσταση του νομοθέτη δυνάμει του συνταγματικού κανόνα του άρθρου §26 (διάκριση των εξουσιών), αυτοδίκαια ενεργοποιείται το εξής διαδικαστικό παράδοξο. Ο

εφαρμοστής εμμένοντας στην πεποίθηση του, δεν προβαίνει αθέμιτα στην υποκατάσταση του νομοθέτη αλλά διαρρηγνύει ρητά το δικαίωμα δικαστικής προστασίας του άρθρου 20 του Συντάγματος. Με την επιλογή του αυτή, το δικαίωμα δικαστικής προστασίας καθίσταται κενό περιεχομένου και δια αυτού του τρόπου επιτείνεται κατά τρόπο οξύ η ανασφάλεια του δικαίου. Ειδικότερα στην περίπτωση που η μη ύπαρξη προγενέστερου κανόνα συνδυάζεται με την ύπαρξη ενός παράνομου καθεστώτος, το οποίο δεν ρυθμίζεται από συγκεκριμένους κανόνες δικαίου, όπως στην περίπτωση του καθεστώτος προηγούμενης αδείας των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, δημιουργείται σαφώς η εξής λογική ασυνέπεια.

Δεδομένου ότι ο εφαρμοστής στην περίπτωση μη διάρρηξης του άρθρου §26, κατ' αρχήν δίδει αφενός το περιθώριο επανάληψης της νομοθετικής διαδικασίας στον νομοθέτη ως αρμόδιο όργανο, αφετέρου αναλαμβάνει την αρμοδιότητα κονιορτοποίησης του δικαιώματος δικαστικής προστασίας του άρθρου §20 και στην ουσία λειτουργεί ως επαναπροωθητικός μηχανισμός της προγενέστερης αθέμιτης κατάστασης, όπως στην περίπτωση του καθεστώτος προηγούμενης αδείας. Δημιουργείται συνεπώς κατά την σκέψη αυτή, το λογικό παράδοξο παραγωγής του νομικοπολιτικού φαύλου από τον ίδιο τον λύτη του. Υπό το πρίσμα αυτό, ο εφαρμοστής του δικαίου λειτουργεί επαναπροωθητικά προς το αθέμιτο και εξισορροπεί κατά τρόπο καταχρηστικό την έκβαση της δικαιοδοτικής κρίσης σε έκβαση νομικοπολιτικού παραδόξου. Περαιτέρω δυνάμει της επιλογής να προβεί στην λειτουργική υποκατάσταση του νομοθέτη παραβιάζει ρητά το άρθρο 26 περί της διάκρισης των εξουσιών, πράξη η οποία δεν είναι θεωρητικά ανεκτή στον νομικό σύμπαν.

Δια ταύτα, μας δίδεται η δυνατότητα να κρίνουμε, εάν τωόντι, ο έλεγχος συνταγματικής ορθότητας, δια του παρεμπίπτοντος και διάχυτου έλεγχου, αποκρυσταλλώνει την σημαίνουσα αντίστιξη της προστασίας και της προαγωγής των ατομικών δικαιωμάτων ως ανεκτή διαδικασία αποδοχής της κανονικότητας ή ως οξεία σημειολογική υποκρισία.

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Δημοψήφισμα Ιταλίας, Ντακότα, 6 Δεκέμβρη (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.
Αναλύσεις και σχολιασμός… από τα κάτω.

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα fm για την Αττική και την Εύβοια, στους 96,5 μέσω του εργατικού κέντρου Εύβοιας και στους 97,3 στην Βοιωτία, μέσω του ράδιο "Ένωση".

Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Τα ηχητικά όλων των εκπομπών εδώ.

Ρατσισμός: Ένα Πάθος από τα Πάνω | Ζακ Ρανσιέρ

Ζακ Ρανσιέρ
Μετάφραση: Σοφία Παπαγιαννάκη

Ο Ζακ Ρανσιέρ είναι Γάλλος φιλόσοφος. Το παρακάτω κείμενο είναι μετάφραση της ομιλίας του στο Montreuil (93) στις 11 Σεπτεμβρίου 2010, στο συνέδριο "Οι Ρομά και ποιος άλλος;" που εκδόθηκε από την εφημερίδα Mediapart με τίτλο Racisme, une passion d'en haut.

θα ήθελα να προσθέσω στην ατζέντα της συνάντησής μας κάποιες σκέψεις σχετικά με τον ρατσισμό του κράτους. Αυτές οι σκέψεις αντιτίθενται στην ευρέως διαδεδομένη ερμηνεία κάποιων μέτρων που πήρε πρόσφατα η κυβέρνησή μας από τον νόμο για τις μαντίλες μέχρι τις απελάσεις των Ρομά. Αυτή η ερμηνεία διακρίνει έναν οπορτουνισμό ο οποίος εκμεταλλεύεται τον ρατσισμό και τη ξενοφοβία προς εκλογικό όφελος. Αυτή η υποτιθέμενη κριτική ενισχύει την υπόθεση ότι ο ρατσισμός είναι ένα λαϊκό πάθος, μια φοβισμένη και παράλογη αντίδραση οπισθοδρομικών στρωμάτων του πληθυσμού που δεν μπορούν να προσαρμοστούν στον νέο κινούμενο και κοσμοπολίτικο κόσμο. Το κράτος κατηγορείται ότι έχει αποτύχει στο χρέος του δείχνοντας εφησυχασμένο προς αυτά τα στρώματα. Αλλά αυτή η κατηγορία ενισχύει τελικά τη θέση του κράτους παρουσιάζοντάς το να αντιπροσωπεύει τον ορθολογισμό έναντι του λαϊκού παραλογισμού.

Αυτή η ιδέα, υιοθετημένη από την «αριστερή» κριτική είναι ακριβώς η ίδια που η Δεξία έχει χρησιμοποιήσει τις τελευταίες δύο δεκαετίες για να εφαρμόσει πολλούς ρατσιστικούς νόμους και διατάγματα. Όλα αυτά τα μέτρα έχουν παρθεί στο όνομα της ίδιας συλλογιστικής: υπάρχουν προβλήματα εγκληματικότητας και διάφορες φασαρίες από τους μενατάστες και τους χωρίς χαρτιά που μπορεί να προκαλέσουν ρατσισμό αν δεν επιβάλουμε την τάξη. Επομένως, πρέπει να υποτάξουμε αυτή την εγκληματικότητα και τις φασαρίες στην καθολικότητα του Νόμου ώστε να μην δημιουργήθουν αναταραχές με ρατσιστικά κίνητρα.

Αυτό αποτελεί ένα παιχνίδι που παίζεται εξίσου από την Αριστερά και τη Δεξία, ήδη από τους νόμους του Pasqua-Méhaignerie το 1993. Συνίσταται στην αντίταξη της καθολικής λογικής του ορθολογικού κράτους απέναντι στα κοινά λαϊκά πάθη, με σκοπό να δώσει στις ρατσιστικές τακτικές του κράτους μία πιστοποίηση αντι-ρατσισμού. Είναι καιρός να αντιστρέψουμε αυτό το επιχείρημα και να επισημάνουμε τη συνεργασία ανάμεσα στον κρατικό «ορθολογισμό» που επιβάλλει αυτά τα μέτρα και στο βολικό του *άλλο* -το αντίπαλο συμπλήρωμά του- το οποίο παρουσιάζεται ως αντίθεση: το λαϊκό πάθος. Στην

πραγματικότητα, δεν είναι η κυβέρνηση που δρα υπό την πίεση του λαϊκού ρατσισμού και ενάντια στα αποκαλούμενα «λαϊκίστικα» πάθη της ακροδεξιάς. Το εθνικό συμφέρον (*raison d' etat*) είναι να διατηρεί αυτό το *άλλο* στο οποίο αναθέτει τη φαντασιακή διαχείριση αυτού που πραγματικά νομοθετεί.

Έχω προτείνει, εδώ και 15 χρόνια, τον όρο ψυχρός ρατσισμός για να ορίσω αυτή την διαδικασία. Ο ρατσισμός που έχουμε στην σημερινή περίπτωση είναι ένας ψυχρός ρατσισμός, μια διανοητική κατασκευή. Είναι πρωτίστως ένα δημιούργημα του κράτους. Έχουμε συζητήσει εδώ για τις σχέσεις του κράτους Νόμου και του αστυνομικού κράτους. Αλλά είναι η ίδια η φύση του κράτους να είναι ένα αστυνομικό κράτος, ένας θεσμός που καθορίζει και ελέγχει τις ταυτότητες, την εγκατάσταση και τον εκτοπισμό, ένας θεσμός μόνιμου κυνηγητού όσων περισσεύουν από αυτές τις ταυτότητες, το οποίο σημαίνει ότι παλεύει και κατά της υπέρβασης της λογικής των ταυτοτήτων που συγκροτούν τη δράση των πολιτικών υποκείμενων. Αυτή η δουλειά γίνεται ακόμα πιο επίμονα από την παγκόσμια οικονομική τάξη. Τα κράτη είναι όλο και λιγότερο ικανά να ματαιώσουν τις καταστροφικές συνέπειες της ελεύθερης κυκλοφορίας του κεφαλαίου για τις κοινωνίες των οποίων έχουν την ευθύνη. Ακόμη περισσότερο επειδή δεν έχουν και καμία επιθυμία να το κάνουν. Επομένως αναδιπλώνονται σε αυτό που μπορούν, την κυκλοφορία των ανθρώπων. Χρησιμοποιούν ως αντικείμενό τους τον έλεγχο αυτής της άλλης κυκλοφορίας και ως στόχο τους την εθνική ασφάλεια που απειλείται από τους μετανάστες, το οποίο πιο συγκεκριμένα σημαίνει την παραγωγή και τη διαχείριση του αισθήματος ανασφάλειας. Αυτή η δουλειά γίνεται όλο και περισσότερο ο λόγος ύπαρξής τους και το μέσο νομιμοποίησής τους.

Αυτή η χρήση του νόμου εξυπηρετεί δύο βασικές λειτουργίες: μια ιδεολογική που προσφέρει ένα υποκείμενο το οποίο αποτελεί μία συνεχή απειλή για την ασφάλεια και μια πρακτική που συνεχώς αναδιατάσσει τα εσωτερικά και εξωτερικά σύνορα, ώστε να δημιουργεί συνεχώς ασταθείς ταυτότητες, καθιστώντας επίφοβους αυτούς που βρίσκονται εντός να εκπέσουν εκτός.

Η νομοθεσία για την μετανάστευση, αρχικά, σκόπευε στο να δημιουργήσει μια υπο-κατηγορία Γάλλων πολιτών, σπρώχνοντας ανθρώπους που έχουν γεννηθεί σε γαλλικό έδαφος από Γάλλους γονείς να εκπέσουν στην κατηγορία του μετέωρου μετανάστη. Η νομοθεσία για την παράνομη μετανάστευση σκόπευε να κάνει τους «νόμιμους» μετανάστες να εκπέσουν στην κατηγορία αυτών χωρίς χαρτιά. Είναι η ίδια λογική που έχει επιτρέψει την πρόσφατη χρήση της έννοιας «Γάλλος ξένης προέλευσης». Και είναι αυτή η λογική που στοχεύει τώρα στους Ρομά, δημιουργώντας, ενάντια στην αρχή της ελεύθερης μετακίνησης εντός του ευρωπαϊκού εδάφους, μια κατηγορία Ευρωπαίων που δεν είναι πραγματικά Ευρωπαίοι, ακριβώς όπως υπάρχουν Γάλλοι που δεν είναι πραγματικά Γάλλοι. Για να καταφέρει να δημιουργήσει αυτές τις αβέβαιες ταυτότητες το κράτος δεν ντρέπεται για τις αντιφάσεις που προκύπτουν, σαν αυτές που είδαμε με τα μέτρα που αφορούν τους «μετανάστες». Από τη μία, θεσμίζει νόμους υπέρ των διακρίσεων και μορφές στιγματισμού που βασίζονται στην ιδέα της καθολικότητας του πολίτη και της ισότητας απέναντι στον νόμο. Έτσι τιμωρούνται και/ή στιγματίζονται αυτοί των οποίων οι πρακτικές αντιτίθονται σε αυτή την ισότητα και την καθολικότητα του πολίτη. Αλλά από την άλλη, δημιουργεί εντός αυτής της ιδιότητας του πολίτη διακρίσεις για όλους, όπως αυτή που ξεχωρίζει τους Γάλλους «ξένης προέλευσης». Οπότε, από τη μια όλοι οι Γάλλοι είναι ίδιοι και προσεκτικοί σε όσους δεν είναι, από την άλλη δεν είναι όλοι ίδιοι και προσοχή σε όσους το ξεχνούν!

> *Ο σύγχρονος, λοιπόν, ρατσισμός είναι προτίστως μία λογική του κράτους και όχι ένα λαϊκό πάθος.*

Και αυτή η κρατική λογική υποστηρίζεται κυρίως όχι από, ποιος ξέρει τι, οπισθοδρομικές κοινωνικές ομάδες αλλά από ένα μεγάλο μέρος της ελίτ της διανόησης. Οι τελευταίες ρατσιστικές καμπάνιες δεν ήταν καθόλου δάχτυλος της λεγόμενης «λαϊκίστικης» ακροδεξιάς. Καθοδηγήθηκαν από μια διανόηση η οποία ισχυρίζεται ότι είναι αριστερή, δημοκρατική και κοσμική. Οι διακρίσεις δεν βασίζονται πλέον σε θέσεις περί ανώτερων και

κατώτερων φυλών. Επιχειρηματολογεί στο όνομα της πάλης ενάντια στον «κοινοτισμό», για την καθολικότητα του νόμου, την ισότητα όλων των πολιτών απέναντι στον νόμο και την ισότητα των φύλων. Κι εδώ ακόμη δεν φαίνεται να ντρέπεται για τις τόσες πολλές αντιφάσεις· αυτά τα επιχειρήματα χρησιμοποιούνται από ανθρώπους οι οποίοι λίγο έχουν να κάνουν με ισότητα και φεμινισμό.

Στην πραγματικότητα, αυτή η επιχειρηματολογία έχει σκοπό να δημιουργήσει πάνω από όλα ένα αμάλγαμα απαραίτητο για να ταυτοποιηθεί το ανεπιθύμητο: δηλαδή το αμάλγαμα του ξένου, του μετανάστη, του οπισθοδρομικού, του ισλαμιστή, του σοβινιστή και του τρομοκράτη. Η επίκληση στην καθολικότητα λειτουργεί στην πραγματικότητα προς όφελος του αντίθετου: στην εγκαθίδρυση της ισχύς του κράτους διακρίσεων, το οποίο αποφασίζει ποιος ανήκει και ποιος δεν ανήκει στην τάξη αυτών που έχουν το δικαίωμα να βρίσκονται εδώ· στη δύναμη, εν ολίγοις, να χορηγεί και να αφαιρεί ταυτότητες.

Αυτή η δύναμη έχει το επακόλουθό της: την ισχύ να εξαναγκάζει τα άτομα να είναι αναγνωρίσιμα ανά πάσα στιγμή, να βρίσκονται εντός ενός πανοπτικού ορατού από το κράτος. Αξίζει, από αυτή την οπτική, να επαναθεωρήσουμε τη λύση που βρήκε η κυβέρνηση στο δικαστικό ζήτημα που προέκυψε από την κατάργηση της μαντίλας. Ήταν, όπως είδαμε, δύσκολο να κάνουν έναν νόμο που στοχεύει συγκεκριμένα σε μερικές εκατοντάδες άτομα μιας συγκεκριμένης θρησκείας. Και έτσι η κυβέρνηση βρήκε τη λύση: ένα νόμο που απαγορεύει γενικά την κάλυψη των χαρακτηριστικων του προσώπου σε δημόσιο χώρο, ένα νόμο που στοχεύει την ίδια στιγμή σε μια γυναίκα που φοράει μαντίλα και σε έναν διαδηλωτή που φοράει μάσκα ή φουλάρι. Το φουλάρι καθίσταται έτσι το κοινό σύμβολο του οπισθοφρομικού μουσουλμάνου και του ταραχοποιού τρομοκράτη. Αυτή εδώ η λύση, που υιοθετήθηκε όπως πολλά μέτρα για την μετανάστευση με την καλοπροαίρετη αποχή της «Αριστεράς», είναι μια συνταγή της «δημοκρατικής» σκέψης. Ας θυμηθούμε τους οργισμένους λίβελλους του Νοέμβρη του 2005 ενάντια στους νέους με τις μάσκες και τις κουκούλες που

εφορμούσαν κάθε βράδυ. Ας θυμηθούμε επίσης πώς ξεκίνησε η υπόθεση Redeker, του καθηγητή φιλοσοφίας που απειλήθηκε από έναν ισλαμιστικό «φετφά». Η αφορμή του οργισμένου αντιμουσουλμανικου άρθρου του Robert Redeker ήταν η απαγόρευση του… στρινγκ στην πλαζ του Παρισιού. Σε αυτή την απαγόρευση που θέσπισε ο δήμος του Παρισιού, διέγνωσε μια συμπάθεια προς τον ισλαμισμό, προς μια θρησκεία της οποίας το δυνητικό μένος και βία ήταν ήδη δηλωμένα από την απαγόρευση του γυμνισμού. Οι ενδιαφέρουσες συζητήσεις πάνω στη δημοκρατική κοσμικότητα και καθολικότητα κατέληξαν στο βολικό αξίωμα του να είμαστε εξ ολοκλήρου ορατοί στον δημόσιο χώρο, είτε αυτός είναι ο δρόμος είτε η παραλία.

Συνοψίζω: πολύ ενέργεια έχει δαπανηθεί κατά μίας συγκεκριμένης μορφής ρατσισμού -ενσωματωμένης στο Εθνικό Μέτωπο- και μια συγκεκριμένης αντίληψης περί ρατσισμού ως έκφρασης κάποιων «τιποτένιων λευκών» που αντιπροσωπεύουν τα οπισθοδρομικά στρώματα της κοινωνίας. Ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της ενέργειας χρησιμοποιήθηκε για να θεσπίσει τη νομιμοποίηση μιας καινούριας μορφής ρατσισμού: τον ρατσισμό του κράτους και τον ρατσισμό της «αριστερής» διανόησης. Ήρθε μάλλον ο καιρός να ανακατευθύνουμε τη σκέψη και τον αγώνα ενάντια σε μία θεωρία και πρακτική του στιγματισμού, της επισφάλειας και του αποκλεισμού που σήμερα συγκροτούν έναν ρατσισμό από τα πάνω: μία λογική του κράτους και ένα πάθος της διανόησης.

Δείτε επίσης: Ο Ζακ Ρανσιέρ στο B-fest 2017 – Πλατφόρμα Δημόσιου Διαλόγου

Η αλογάριαστη γενιά:

Πεζογραφία και ποίηση στην Ελλάδα του 1920

Το περιοδικό Έρμα σάς προσκαλεί την **Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου 2016 στις 20:00** στο βιβλιοπωλείο **«Επί λέξει»** (Ακαδημίας 32 & Λυκαβηττού, Αθήνα) στην εκδήλωση: **“Η αλογάριαστη γενιά: Πεζογραφία και ποίηση στην Ελλάδα του 1920”**

Θα μιλήσουν:
Χριστίνα Ντουνιά (καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ΕΚΠΑ)
Στέφανος Ροζάνης (καθηγητής Φιλοσοφίας)
Κωνσταντίνος Τζαμιώτης (συγγραφέας)

Διαβάζει ο ηθοποιός Γιώργος Κέντρος
Συντονίζει ο σκηνοθέτης Ορέστης Τάτσης (περιοδικό Έρμα)

Τετάρτη
14 Δεκεμβρίου
2016
στις
20:00

Το περιοδικό το έρμα σάς προσκαλεί
στη συζήτηση με θέμα:

«Η αλογάριαστη γενιά»

Πεζογραφία και ποίηση στην Ελλάδα του 1920

Θα μιλήσουν:

Χριστίνα Ντουνιά
(καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ΕΚΠΑ)

Στέφανος Ροζάνης
(καθηγητής Φιλοσοφίας)

Κωνσταντίνος Τζαμιώτης
(συγγραφέας)

Διαβάζει ο ηθοποιός
Γιώργος Κέντρος

Συντονίζει ο σκηνοθέτης
Ορέστης Τάτσης
(περιοδικό Έρμα)

Βιβλιοπωλείο
«Επί λέξει»

Επί λέξει
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Ακαδημίας 32 &
Λυκαβηττού, Αθήνα

το έρμα
περιοδικό Λόγου και Κριτικής

Εκδήλωση-Συζήτηση: Χρόνος και Αυτονομία

Σειρά εκδηλώσεων για τον Χρόνο από το Περιοδικό Βαβυλωνία

Πράξη 1η: Χρόνος και Αυτονομία

Ομιλητές:
Αλέξανδρος Σχισμένος
Γιώργος Σωτηρόπουλος
Γιάννης Ραουζάιος
και κύκλος συν-ομιλητών

Πέμπτη 15 Δεκεμβρίου στις 20:00
Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια)

Ομιλητές:

Αλέξανδρος Σχισμένος
Γιώργος Σωτηρόπουλος
Γιάννης Ραουζάιος
και κύκλος συν-ομιλητών

Πέμπτη, 15 Δεκεμβρίου, 20:00

Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια)

babylonia.gr

Το Νερό (πάλι) στο Στόχαστρο

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

Έχουμε πια εξοικειωθεί με την πρόβλεψη ότι «ο επόμενος παγκόσμιος πόλεμος θα γίνει για το νερό». Μήπως, εντούτοις, παγκοσμίως βιώνουμε επεισόδια ενός τέτοιου πολέμου, ο οποίος αφορά ένα φυσικό αγαθό με την ιδιαιτερότητα ότι είναι ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ για την ύπαρξη της βιόσφαιρας; Η Ινδή ακτιβίστρια Βαντάνα Σίβα στο βιβλίο της «Πόλεμοι για το νερό» (εκδ. Εξάρχεια) υποστηρίζει ότι «πολιτικές συγκρούσεις για τους πόρους κρύβονται ή συγκαλύπτονται» (σελ. 28) φέρνοντας ως παράδειγμα τη σύρραξη μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών. Προσθέτει ότι «ο πόλεμος για το νερό είναι παγκόσμιος, με διάφορες κουλτούρες και οικοσυστήματα που μοιράζονται τον κοινό θεσμό του νερού ως οικολογική αναγκαιότητα να εναντιώνονται στην εταιρική κουλτούρα της ιδιωτικοποίησης, της απληστίας και της περίφραξης των κοινών υδατικών πόρων» (σελ. 27).

Πράγματι, απέναντι στους αγώνες των κοινωνιών για την υπεράσπιση του νερού ως δημόσιου κοινωνικού αγαθού βρίσκονται οι πολυεθνικές, τα κράτη, πολυεθνικοί οργανισμοί, όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, και τα κερδοσκοπικά κεφάλαια.

Άλλοτε, αυτός ο υπαρκτός πόλεμος περιλαμβάνει πραγματικά πυρά, άλλοτε κρύβεται πίσω από εμπορικές συμφωνίες, κυβερνητικές αποφάσεις, διεθνείς νομοθετήσεις, διαφημιστικές καμπάνιες δισεκατομμυρίων. Τα κέρδη και η ισχύς που σημαίνει ο ορατός ή αόρατος έλεγχος του νερού αποτελούν τον κοινό παρονομαστή όλης της παραπάνω συμμαχίας, ανεξάρτητα από τους μεταξύ τους ανταγωνισμούς. Κράτος και Αγορά συν-αγωνίζονται στο πώς θα απαξιώσουν, εμπορευματοποιήσουν, αφαιρέσουν, περιφράξουν τον κρίσιμο φυσικό πόρο. Από, σε βάρος και στο όνομα της κοινωνίας.

Σε ποιον ανήκει το νερό;

Σε ποιον ανήκει όμως το νερό; Πρώτα από όλα, αποτελεί φυσικό αγαθό το οποίο μπορεί να το διαχειριστεί η κοινωνία κατοχυρώνοντας μια άμεση, ορθολογική, οικολογική διαχείριση. Σύμφωνα με το ρωμαϊκό δίκαιο νερό, γη, αέρας, ήλιος, φωτιά (η ενέργεια με σύγχρονους όρους) είναι κοινά φυσικά αγαθά (φυσικά κοινά), τα οποία ανήκουν σε όλους. Για αυτόν τον λόγο δεν μπορούν να γίνουν αντικείμενα ιδιωτικής και αποκλειστικής ιδιοποίησης από κανέναν. Ανήκουν εξίσου στον άνθρωπο, τα φυτά και τα ζώα. Αυτή η αντίληψη αποκρυσταλλώθηκε αργότερα και στον ιουστινιάνειο κώδικα όπου διαβάζουμε: «σύμφωνα με τον φυσικό νόμο, ο αέρας, τα νερά που κυλούν, η θάλασσα, άρα και ο αιγιαλός, είναι κοινά σε όλους τους ανθρώπους». Η ανάδυση του καπιταλισμού στο ιστορικό προσκήνιο (17ος αιώνας) έφερε τις πρώτες περιφράξεις των «κοινών αγρών» (μια μορφή εξάρτησης των γεωργών από τον μισθό μέσω της καταστροφής του κοινού αγαθού) για να φτάσουμε στη σημερινή επέκταση της αντίληψης αυτής και στην περίπτωση του νερού, το οποίο, εκτός από τα ως τώρα δεινά του κρατικισμού, έχει πλέον να αντιμετωπίσει τα δεινά της ιδιωτικοποίησης. Μέσω της ιδεολογίας της «ανάπτυξης», το εφιαλτικό όραμα που μοιράζονται εξίσου Αριστερά και Δεξιά, το νερό σταδιακά μετατρέπεται σε πλήρες εμπόρευμα από κοινωνικό αγαθό, από αγαθό που μπορεί να το διαχειριστεί η κοινωνία με οικολογικό πρόσημο, μέσω θεσμών άμεσης συμμετοχής.

Εάν λ.χ. από τη δεκαετία του ΄60 και νωρίτερα το νερό ενός ποταμού ή μιας λίμνης αντιμετωπίζεται κυρίως ως συντελεστής παραγωγής είτε στη χημική γεωργία είτε στην βιομηχανία, με τις αντίστοιχες επιπτώσεις στα οικοσυστήματα, από τη δεκαετία του ’80, εποχή της παγκόσμιας αντεπίθεσης του νεοφιλελευθερισμού (θάτσερ, Ρέιγκαν), εντείνεται η τάση ιδιωτικοποίησης μέσω εταιρειών που πλέον εμφιαλώνουν το πόσιμο νερό, αντλώντας ποσότητες χωρίς ουσιαστικό έλεγχο και σε εξευτελιστικές τιμές, όπως συμβαίνει έως σήμερα στην Ελλάδα, με την περιφέρεια Ηπείρου να έχει το θλιβερό προνόμιο να φιλοξενεί τους δύο μεγαλύτερους εγχώριους «βαρώνους του νερού». Στο πλαίσιο αυτό,

μέχρι τα τέλη του 2000, τουλάχιστον 93 κράτη προστέθηκαν στον κατάλογο όσων είχαν ιδιωτικοποιήσει εν μέρει ή συνολικά τα δίκτυα νερού. Πέντε εταιρείες (κατά των πρότυπα των μεγάλων αδελφών του πετρελαίου) κυριαρχούν στην παγκόσμια αγορά «υπηρεσιών νερού»: οι γαλλικές Suez, Viventi και Saur, η αγγλογερμανική RWE-Thames και η αμερικανική Bechtel. Αυτή η παγκόσμια τάση περίφραξης του νερού, η μετατροπή του σε προϊόν προς εμπορία, συμβαδίζει με την απαξίωση των δημοσίων δικτύων (εμφιαλωμένο αντί νερό βρύσης), την ιδιωτικοποίηση των πηγών, την ένταξη του νερού στο κυρίαρχο καταναλωτικό πρότυπο της ποικιλίας και του «ιδιαίτερου», λες και πρόκειται για κρασί, μπύρα ή σοκολάτα.

Κρατικοί σχεδιασμοί υπέρ εταιρειών

Ας προσέξουμε το εξής: έως τα τέλη της δεκαετίας του ’90 στην περίπτωση των υδροηλεκτρικών φραγμάτων σε Αχελώο, Άραχθο, Αώο, Αλιάκμονα, η κρατική ΔΕΗ είναι εκείνη που σχεδιάζει. Το νέο πλαίσιο που φέρνει η έναρξη της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, κατ’ απαίτηση της ΕΕ (με την προοπτική από τον Ιούλη του 2007 να ανοίξει η αγορά για όλους τους καταναλωτές- δηλαδή και την οικιακή κατανάλωση), σε συνδυασμό με μια προβλεπόμενη πτώση κερδοφορίας του κατασκευαστικού τομέα, μετά τους Ολυμπιακούς του 2004, ισχυροποιούν αυτό που αποκαλούμε ενεργειακό-κατασκευαστικό λόμπι το οποίο ενδιαφέρεται ιδιαιτέρως για φαραωνικά έργα παραγωγής ενέργειας. Έργα τα οποία έχουν σχεδιαστεί από το κράτος για να υπηρετήσουν το μοντέλο της απεριόριστης μεγέθυνσης, το μοντέλο της αφθονης ενέργειας, χωρίς να τίθεται το ερώτημα «ενέργεια από τι και για ποιον», το οποίο αναδύθηκε στο δημόσιο λόγο από το πανελλαδικό κίνημα πολιτών κατά των εργοστασίων λιθάνθρακα, τις τοπικές πρωτοβουλίες αντίστασης στις ανεμογεννήτριες- εξυπηρέτησης του ενεργοβόρου κέντρου.

Το αντίτιμο για την καταστροφή ορεινών οικοσυστημάτων, όπως αυτών της Πίνδου, είναι τα χιλιάδες ευρώ στο ασταθές χρηματιστήριο της ενέργειας. Αυτή η επιμονή στη λογική των μεγάλων έργων συνδυάζεται με τις κατά καιρούς βόμβες κρότου

των εκπροσώπων του πολιτικού συστήματος – την ισχυρή Ελλάδα του Σημίτη, την «»πράσινη ανάπτυξη» του Γιώργου Παπανδρέου, το λογικοφανές επιχείρημα του Γιώργου Σουφλιά ότι το νερό του Αχελώου χύνεται ανεκμετάλλευτο στη θάλασσα, το σαξές στόρυ. Στόχος η εξασθένηση των κοινωνικών αντιστάσεων από οικονομικούς δολοφόνους με αριστερό ή δεξιό προσωπείο με τη μέθοδο του φαστ τρακ. Εσχάτως, η γενικόλογη ρητορική του save the planet συνάντησε την αριστερή λατρεία της«ανάπτυξης» , τελευταίο σόου της οποίας ήταν ο καγκελάρης που χόρεψαν ο Αλ. Τσίπρας και η Όλγα Γεροβασίλη, τον Δεκαπενταύγουστο, στο Αθαμάνιο των Τζουμέρκων. Περιχαρής η τότε κυβερνητική εκπρόσωπος ανακοίνωσε την απεμπλοκή των έργων κεφαλής του Αχελώου μέσω της λειτουργίας του φράγματος Μεσοχώρας. Το έργο από τη μία έμβλημα του πολιτικού αμοραλισμού των κομμάτων, από την άλλη διαχρονικό σημείο συνάντησης των κινημάτων ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των υδάτινων πόρων, όλων όσοι αγωνίζονται για την αξιοπρέπεια της ορεινής Ελλάδας, για μια αντιστροφή προοπτικής για ανήκουμε εμείς στη φύση και όχι αυτή σε εμάς.

Η έμφαση που δίνουμε στην προστασία των ορεινών οικοσυστημάτων σχετίζεται με την οικολογική τους αξία: βουνά, κορυφές, δάση αποτελούν κομβικά σημεία για τον υδρολογικό κύκλο κατακρατώντας ποσότητες νερού και αποτρέποντας τις πλημμύρες. Οι Κινέζοι, το 1000 π.Χ. έλεγαν ότι «όποιος κυβερνά τα βουνά κυβερνά και τα ποτάμια», ενώ «τα πράσινα βουνά δίνουν συνεχή και καθαρά νερά».

Τοπικά παραδείγματα

Στο ίδιο μοτίβο με τον Αχελώο σχεδιάστηκαν το μεγάλο υδροηλεκτρικό έργο στον Άγιο Νικόλαο του Αράχθου, το οποίο ακύρωσε το κίνημα πολιτών, η εκτροπή των νερών του Αώου από τη Βωβούσα, στην καρδιά του εθνικού πάρκου της βόρειας Πίνδου προς την λίμνη Παμβώτιδα. Ενώ αντίστοιχες μεταφορές νερού – πόσιμου αυτή τη φορά – σχεδιάζονται από τον αμάραντο της Κόνιτσας προς τα Γιάννενα ή από την Υλίκη είτε προς τον Ασωπό είτε προς την Εύβοια, ώστε να αντιμετωπιστεί η ρύπανση των υπόγειων νερών στη Μεσσαπία από το εξασθενές χρώμιο για την

οποία ενοχοποιείται η εξορυκτική δραστηριότητα της ΛΑΡΚΟ. Η εξόρυξη χρυσού στη Χαλκιδική αποτελεί τον υπ΄ αριθμόν ένα κίνδυνο για τα νερά της περιοχής, ενώ αντίστοιχες επιπτώσεις στο οικοσύστημα θα προκαλέσει τυχόν εξόρυξη πετρελαίου στην Ήπειρο. Να προσθέσουμε τις πιέσεις που θα δεχθεί το νερό σε περίπτωση που προχωρήσουν οι σχεδιασμοί για γήπεδα γκολφ σε άνυδρες περιοχές όπως η Κρήτη, την αρπαγή του νερού από τον μεγαλοεφοπλιστή Κωνσταντακόπουλο στην Πύλο (Costa Navarino), τη μάχη των κατοίκων του Πηλίου ώστε να μην αρπάξει ο δήμος Βόλου το νερό τους, μέσω της υπερχλωρίωσης.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στη σχέση νερού και γεωργίας. Η γεωργία καταναλώνει το μεγαλύτερο μέρος των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων στον πλανήτη (το πόσιμο νερό στον πλανήτη είναι μόλις 3 % του συνολικού).

Όπως επισημαίνει ο βιοκαλλιεργητής Αποστόλης Σέληνας, το νερό (ο τρόπος χρήσης του, η ποιότητά του, η ποσότητά του, ο κύκλος του μέσα στη φύση) είναι ο αυτόπτης μάρτυρας της καπιταλιστικής ανάπτυξης (το ίδιο μοντέλο χρησιμοποιούσε και το σοβιετικό μοντέλο).

Υπερταμείο και CETA, νέες απειλές

Η ένταξη της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο υπερταμείο (Ελληνική Εταιρία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.) δημιουργεί νέα δεδομένα. Το κυβερνητικό επιχείρημα, το οποίο συνοδεύτηκε από τον πολιτικό κρετινισμό του κ. Τσακαλώτου «πως όσο είμαστε εμείς στην κυβέρνηση δεν πρόκειται να πωληθεί το νερό», δεν ευσταθεί. Μπορεί το νερό να μην εκποιείται, ωστόσο, η συνέργεια με τον ιδιωτικό τομέα αποτελεί μια μορφή έμμεσης ιδιωτικοποίησης, μέσω της λογικής ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα). Το υπερταμείο ελέγχεται αποκλειστικά από τους διεθνείς τοκογλύφους, ενώ η πρόσβαση που αποκτά ένας ιδιώτης μέσω ΣΔΙΤ στη διαχείριση ή στη διοίκηση, στην ουσία σημαίνει ότι απεμπολείται κάθε δυνατότητα σχεδιασμού με κοινωνικό έλεγχο, σχεδιασμού που να ξεκινά από την αντίληψη ότι κανείς δεν πρέπει να στερείται την πρόσβαση στο νερό

επειδή λ.χ. δεν έχει να πληρώσει. Στόχος τους είναι, όπως στην περίπτωση της πώλησης του 17% του ΑΔΜΗΕ-ΔΕΗ, να εκχωρήσουν τους καταναλωτές – πελάτες, όλους εμάς, στα χέρια των πολυεθνικών, οι οποίες μετατρέπονται σε ιδιοκτήτες του κοινού αγαθού. Όπου ιδιωτικοποιήθηκε το νερό στην Ευρώπη, η ποιότητα κατρακύλησε, η ποσότητα περιορίστηκε, η τιμή εκτινάχτηκε και οι κοινωνίες προσπαθούν να βρουν τρόπο να επαναφέρουν τις εταιρίες αυτές υπό δημόσιο ή αυτοδιοικητικό έλεγχο.

Πριν την ένταξη στο υπερταμείο, το ΥΠΕΚΑ έθεσε σε διαβούλευση υπουργική απόφαση περί κοστολόγησης / τιμολόγησης των «υπηρεσιών ύδατος». Συνοπτικά, με την απόφαση αυτή: οι καταναλωτές καλούνται να ξαναπληρώσουν για έργα υποδομών τα οποία ήδη μέσα από την φορολογία έχουν ήδη πληρώσει, ενώ καλούνται να πληρώσουν τα κέρδη των υπεργολάβων που λυμαίνονται τις υπηρεσίες αφού μες το λειτουργικό κόστος συνυπολογίζεται και το «κόστος σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με τρίτους».

Ανυπολόγιστες συνέπειες μπορεί να έχει για το νερό η εφαρμογή της συνθήκης CETA – Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ ΕΕ και Καναδά (CETA), παρότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τονίσει ότι το νερό θα εξαιρεθεί από την συνθήκη. Η οργάνωση Food & Water Europe σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κίνημα για το νερό (European Water Movement) δημοσίευσε πριν λίγο καιρό έναν σύντομο οδηγό. Στη συνθήκη περιλαμβάνεται διάταξη, γραμμένη σε ακραιφνώς νομική γλώσσα, σύμφωνα προς την οποία: «… το νερό, στην φυσική του κατάσταση … δεν είναι προϊόν ούτε εμπόρευμα … Κατά συνέπεια τα κεφάλαια [της Συνθήκης] που διέπουν το νερό σ’ αυτήν την κατάσταση είναι τα 22 (Εμπόριο και Αειφόρος Ανάπτυξη) και 24 (Εμπόριο και περιβάλλον)». Το θέμα είναι πως όλες σχεδόν οι χρήσεις του νερού (ύδρευση, αποχέτευση, άρδευση) αφορούν σ’ αυτό εξηγμένο από την φυσική του θέση, πράγμα που εύκολα μπορεί να οδηγήσει στην θεώρησή του ως προϊόντος το οποίο, ως εμπορεύσιμο, υπάγεται σαφώς στις διατάξεις της CETA.

Προτάσεις

Όπως αναφέραμε στην αρχή, το νερό είναι κοινό αγαθό, δεν είναι ιδιοκτησία κανενός. Είναι πρώτιστη κοινωνική, δημοκρατική και φυσική αναγκαιότητα. Μία χρήσιμη έννοια για προσεγγίσουμε την κοινωνική διαχείριση του νερού είναι η έννοια της επικαρπίας. Σε πολλές πρωτόγονες κοινότητες η επικαρπία και όχι η ιδιοκτησία προσανατόλιζαν τα ατομα στη διαθεσιμότητα των εργαλείων και των πλουτοπαραγωγικών πόρων, μας πληροφορεί ο θεμελιωτής της ριζοσπαστικής κοινωνικής οικολογίας, Μάρεϋ Μπούκτσιν (Murray Bookchin) με την Σίβα να προσθέτει ότι το νερό μπορεί να χρησιμοποιηθεί, αλλά όχι να γίνει κτήμα. Στο πώς θα χρησιμοποιηθεί λόγο έχει μόνον η κοινωνία μέσα από ελεύθερες αμεσοδημοκρατικές συνελεύσεις πολιτών, στο χωριό, την περιφέρεια, την γειτονιά, την πόλη, όχι οι εξουσιαστικές ελίτ της διαπλοκής του κράτους και του κεφαλαίου. **Ιδιωτικοποίηση του νερού σημαίνει και ιδιωτικοποίηση της σφαίρας λήψης αποφάσεων, σε ένα κλειστό κλαμπ «ειδικών» της κερδώας αγοράς.**

– Επαναφορά των υδάτων στη φυσική τους κατάσταση (το δίκαιο του νερού) με προστασία του υδρολογικού κύκλου. Είναι υπόθεση όλων, για αυτό και χρειάζεται άπλωμα του αγώνα, των δραστηριοτήτων και των προτάσεών μας σε όλη την κοινωνία.

– Ακύρωση όλων των σχεδίων μεταφοράς νερού είτε πόσιμου είτε επιφανειακού.

– Έλεγχος των βιομηχανικών γεωτρήσεων.

– Σε πρώτη φαση γενναία φορολόγηση των εταιρειών εμφιάλωσης νερού.

– Προσωπική αντίσταση στην κουλτούρα του εμφιαλωμένου που προκαλεί ρύπανση μέσω της πλαστικής συσκευασίας και βήματα αποκατάστασης της ποιότητας του νερού της βρύσης.

– Αποχαρακτηρισμός περιοχών από μεταλλευτικές ζώνες.

– Πολιτικές μείωσης της υπερκατανάλωσης σε πόλη, βιομηχανία, εντατική γεωργία με αλλαγή των υδροβόρων καλλιεργειών και

υιοθέτηση μεθόδων όπως η σταγδην ύδρευση.

– Ενίσχυση του ρόλου του ΙΓΜΕ με κοινωνική συμμετοχή.

– Όχι άλλο γκαζόν στις πόλεις.

– Μικρά υδροηλεκτρικά – επαναφορά του ορίου των 5 MW. Στη χώρα μας ήταν αρχικά 5 MW, έγινε αργότερα 10 MW και σήμερα είναι 15 MW, πολύ μεγαλύτερο από ό,τι ισχύει στην ΕΕ. Κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών που εκμεταλλεύονται τη φυσική ροή του νερού.

– Μετασχηματισμός των ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΥΑ σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς νερού με συλλογική διαχείριση μέσω κοινωνικού ελέγχου με δημοκρατική λειτουργία και σε μη κερδοσκοπική βάση.

– Καμία διανομή μερισμάτων στους μετόχους ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, αλλά επανεπένδυση των πλεονασμάτων για την αποκατάσταση των δικτύων διανομής και των υποδομών με χρηματοδότηση περιβαλλοντικών έργων για αποκατάσταση οικοσυστημάτων και έργων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

– Αποφασιστικό όργανο οι κατά τόπους δημοτικές – περιφερειακές γενικές συνελεύσεις εργαζομένων και πολιτών (π.χ. κληρωτοί πολίτες μέσω κληρωτίδας).

Πηγές:
Πανελλαδική Κίνηση Ενάντια στην Εκτροπή του Αχελώου: aheloos.blogspot.com
Πρωτοβουλία για τη μη ιδιωτικοποίηση του νερού στην Ελλάδα: www.savegreekwater.org
Κίνηση Κατοίκων Πηλίου και Βόλου για το Νερό: watervolo.blogspot.com

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Για τους Μαρξισμούς του Τρίτου Κόσμου με αφορμή τον θάνατο του Κάστρο (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.
Αναλύσεις και σχολιασμός… από τα κάτω.

Αυτή την Παρασκευή ο Αποστόλης Στασινόπουλος και ο Παναγιώτης Μπλέτσας συζητούν για τους μαρξισμούς του τρίτου κόσμου με αφορμή τον θάνατο του Φιντέλ Κάστρο. Ένας διάλογος για τις παραδοξότητες και τις αντιφάσεις αυτού του παραδείγματος μαζί με τον Αλέξανδρο Σχισμένο, υπ. διδάκτορα φιλοσοφίας.

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Ημέρα ενάντια στη Βία κατά των Γυναικών (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.
Αναλύσεις και σχολιασμός… από τα κάτω.

Την Παρασκευή 25/11 ο Αποστόλης Στασινόπουλος και ο Παναγιώτης Μπλέτσας συζήτησαν με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ενάντια στη βία κατά των γυναικών. Μαζί τους, η Ελιάνα Καναβέλη, δρ. Κοινωνιολογίας, αναλύοντας το ελληνικό και διεθνές συγκείμενο.

Ο Δεκέμβρης του 2008 και η Αναζήτηση Νοήματος

Νίκος Κατσιαούνης

Η εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008 αποτέλεσε μια ιστορική θραύση που ράγισε τη βιτρίνα του κυρίαρχου μοντέλου και θρυμμάτισε τη σιωπή μιας κανονικότητας που έτεινε στα όριά της. Έρχεται σε μια στιγμή που μια επαναληπτική τροπικότητα και μια προβλεψιμότητα αποτελούσαν τα κυρίαρχα στοιχεία ενός συστήματος στο οποίο κεντρική φαντασιακή σημασία αποτελούσε η ενσωμάτωση στις δομές και η ένταξη στο κοινωνικοπολιτικό και οικονομικό σύστημα του αποκαλούμενου τότε δημοκρατικού εξισωτισμού. Για τον δυτικό κόσμο αποτέλεσε την πρώτη εξέγερση του τέλους των καπιταλιστικών υποσχέσεων για ευημερία, ανάπτυξη, ασφάλεια και δικαίωμα στην κατανάλωση. Οι βροντές από την καταιγίδα της επερχόμενης κρίσης άρχισαν να κάνουν έκδηλα τα σημάδια της διάλυσης των όποιων συναινέσεων και των κοινωνικών συμβολαίων που έγιναν κουρελόχαρτα ώστε το κυρίαρχο σύστημα να καταφέρει να σώσει το τομάρι του εις βάρος της κοινωνίας. Εξάλλου, δεν είναι τυχαία η έντονη ανησυχία των Ευρωπαίων ηγετών που θορυβήθηκαν έντονα από την εξέγερση του 2008.

Ο Δεκέμβρης αποτέλεσε μια εξέγερση που θα λέγαμε ότι, κατά μία έννοια, διεμβόλισε το σύνολο του κοινωνικού ιστού. Ακόμη και από τους μη συμμετέχοντες στις κινητοποιήσεις, ένα μεγάλο μέρος συναινούσε σιωπηλά και στήριζε έστω και εξ αποστάσεως αυτά που συνέβαιναν ή τουλάχιστον δεν τα καταδίκαζε με ευκολία.

Η εκπυρσοκρότηση του όπλου που δολοφόνησε τον νεαρό Αλέξανδρο Γρηγορόπουλο ακούστηκε σε όλους τους καταπιεσμένους και η

σφαίρα καρφώθηκε στην καρδιά μιας γενιάς. Η συνεχώς και αυξανόμενη στρατικοποίηση των δυτικών κοινωνιών, που βασιζόταν στο τότε κυρίαρχο δόγμα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, μέσα από πλήθη παραδειγμάτων σκιαγραφούσε εκ νέου το δόγμα της ζωής που είναι άξια να βιωθεί και ο φονεύσιμος άνθρωπος πλέον, καθισμένος στις στάχτες του διαφωτιστικού παραδείγματος, έτεινε να καταστεί μια νέα συνθήκη στις δυτικές μητροπόλεις (ο τότε υπουργός Δημοσίας τάξεως στην Ελλάδα ήταν ο στρατηγός Χηνοφώτης). Τα παραπάνω μαζί με μια ευρύτερη έλλειψη νοήματος και την κυριαρχία μιας ασημαντότητας που έτρωγε τις σάρκες των ατόμων και της κοινωνίας βυθίζοντάς τα σε όλο και μεγαλύτερα αδιέξοδα ήταν που έβαλε τη σπίθα για την κοινωνική έκρηξη του 2008.

Ένα κομβικό σημείο που καθόρισε τον χαρακτήρα της εξέγερσης ήταν ο επαναπροσδιορισμός της έννοιας του δημοσίου χώρου, μια έννοια η οποία τα τελευταία χρόνια επανέρχεται με όλο και περισσότερη ένταση στο προσκήνιο τόσο του κοινωνικού πεδίου όσο και της στρατηγικής των κινημάτων για απελευθέρωση από τους εξουσιαστικούς μηχανισμούς κράτους και αγοράς. Από το βράδυ του Σαββάτου, δηλαδή την ημέρα της δολοφονίας, ένα πλήθος κόσμου καταλαμβάνει δημόσια κτίρια τα οποία τα μετατρέπει σε κέντρα αγώνα, κέντρα διαβούλευσης και οσμώσεων από τα οποία παράγονταν τα πολιτικά σημαινόμενα και οι δράσεις των εξεγερμένων. Αυτή η απελευθέρωση και η επανεδιεκδίκηση των χώρων έκανε τους εξεγερμένους να επαναορίσουν το δημόσιο μακριά από τον κρατικό ή τον αγοραίο χαρακτήρα του, δηλαδή ως έναν χώρο δημόσιο, ελεύθερο και κοινωνικό. Χωρίς να πέσουμε στις παγίδες της ταυτολογίας, νομίζω ότι η ένταση αυτής της διεκδίκησης είναι που θα δώσει καρπούς στις μεγάλες κινητοποίησεις του κινήματος των πλατειών δύο χρόνια μετά, τις οποίες ως χώρο κοινωνικό και χώρο διαβούλευσης θα τον υπεράσπιζε ένα μεγάλο μέρος των κινητοποιούμενων απέναντι στην κρατική βαρβαρότητα.

Η αυτοοργάνωση και η αυτοδιαχείριση αποτέλεσαν τα κύρια μοτίβα οργάνωσης των εξεγερμένων. Κανείς δεν μπορούσε να ελέγξει ή να

καθοδηγήσει το πλήθος στους δρόμους, κι όποιος το επιχείρησε έφαγε τα μούτρα του. Ο Δεκέμβρης βάζει ταφόπλακα στις παραδοσιακές αντιλήψεις των οργανωμένων κομματιών του κινήματος απελευθερώνοντας μια δυναμική που ήταν δύσκολο να χωρέσει στις έως τότε αντιλήψεις. Κανείς δεν μπόρεσε να ενσωματώσει αυτή τη διάχυτη οργή, η οποία παρέμεινε μέχρι τέλους στο πλαίσιο του αυθόρμητου. Ο Δεκέμβρης έδειξε ότι οι εξεγέρσεις του παρόντος, κι όχι του μέλλοντος, όπως πολλοί βιάστηκαν να τον μετονομάσουν, δεν μπορούν να χωρέσουν στα ιδεολογικά σχήματα των παραδοσιακών επαναστατικών δυνάμεων. Όσοι περίμεναν την εργατική τάξη και τα σωματεία με τις φόρμες της δουλειάς να κατέβουν και να στήσουν τα νέα Σοβιέτ, όσοι περίμεναν την ενσωμάτωση και την εκλογική αποτύπωση αυτής της οργής, όσοι θεώρησαν ότι θα αποτελέσουν τους πρωτοπόρους της βίαιης αντιπαράθεσης με το κράτος έφαγαν τα μούτρα τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι οργανωμένες δυνάμεις δεν συνέβαλαν στην εξέγερση. Το αντίθετο, μάλιστα. Από τα πρώτα λεπτά κιόλας ενεργοποιήθηκε ένα ήδη υπάρχον και οργανωμένο δίκτυο ανθρώπων και συλλογικοτήτων που κατάφερε να δημιουργήσει τις δομές και τα αντανακλαστικά ώστε ένα μεγάλο μέρος του κόσμου να βγει και να συμμετάσχει στις κινητοποιήσεις.

Όπως όλες οι εξεγέρσεις, έτσι κι ο Δεκέμβρης διεκδίκησε από το κράτος το μονοπώλιο της άσκησης της βίας. Αν θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τον Δεκέμβρη ως μια «αντιεξουσιαστική εξέγερση», αυτό θα ευσταθούσε στη βάση της γενικευμένης εναντίωσης απέναντι στο κράτος. Η προσωποποίηση αυτής της εναντίωσης γινόταν στο πρόσωπο της αστυνομίας, που εκείνη τη στιγμή εξέφραζε και συμβόλιζε την αυταρχικότητα της κρατικής δομής. Εξάλλου το κεντρικό σύνθημα που ταυτιζόταν με την πλειοψηφία των εξεγερμένων και των δομών που αυτοί δημιούργησαν ήταν η κατάργηση των ΜΑΤ και ο αφοπλισμός της αστυνομίας (όπως βέβαια και να πέσει η κυβέρνηση). Στη βάση αυτή μπορούμε να τολμήσουμε και να ενισχύσουμε τη θέαση του Δεκέμβρη ως μια εξέγερση με αντικρατικά και αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Όμως η «βία» του Δεκέμβρη δεν περιορίστηκε μόνο στις νύχτες και τις ημέρες της φωτιάς, αλλά πήρε και

δημιουργικά χαρακτηριστικά συγκροτώντας κινήσεις, ομάδες, κοινότητες ανθρώπων και συλλογικότητες να ξεκινήσουν τη δράση τους με έναυσμα την εξέγερση του Δεκέμβρη. Αυτή η ριζοσπαστικοποίηση θα συνέχιζε τη διαδρομή της στα πλακάκια της πλατείας Συντάγματος δύο χρόνια μετά.

> *Η εξέγερση του Δεκέμβρη διεκδίκησε την ελευθερία και την αξιοπρέπεια. Το καθολικό πένθος του φόνου έλαβε σύντομα χαρακτηριστικά ρήξης με το κυρίαρχο. Ένα νέο «εμείς» δημιουργήθηκε: Το «εμείς» των από τα κάτω. Ένα «εμείς» που δεν μπορούσε να χωρέσει στα μουχλιασμένα εργαλεία των ιδεολογικών και πολιτικών ινστρουκτόρων. Το κοινωνικά αποδεκτό δεν χωρούσε στους εξεγερμένους, οι οποίοι επιδίωξαν να το ξαναορίσουν.*

Οι εξεγέρσεις δεν αποτελούν επαναστάσεις. Δηλαδή, δεν οδηγούν σε έναν άμεσο και ριζικά νέο κοινωνικό μετασχηματισμό. Αντίθετα οι εξεγέρσεις αν και δεν αλλάζουν βίαια την πραγματικότητα, εντούτοις διαχέουν υπόρρητα στο κοινωνικό φαντασιακό νέες σημασίες και νοήματα τα οποία συνήθως απελευθερώνουν νέες δυναμικές που σταδιακά γίνονται εμφανείς στο κοινωνικοιστορικό πεδίο. Έτσι οι διεργασίες που αναδύθηκαν τον Δεκέμβρη έδωσαν ώθηση σε νέες κινήσεις και σε επόμενους κοινωνικούς αγώνες να επανανοηματοδοτήσουν και να αναστοχαστούν τη σκέψη και τη δράση τους.

Αν και διάγουμε βίο σε ζοφερούς καιρούς, εντούτοις είμαι από αυτούς που υποστηρίζουν ότι η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε μια διαδικασία έντονου αναβρασμού τα τελευταία δέκα χρόνια. Ο Δεκέμβρης έβαλε σίγουρα τη σφραγίδα του και καθόρισε σημαντικά τους τρόπους του αγώνα και του κοινωνικού ανταγωνισμού. Όπως συμβαίνει στις εξεγέρσεις, η βία συνιστά το απαραίτητο στοιχείο που, παραφράζοντας κάπως τον Καμύ, θα λέγαμε ότι ξεπηδά όταν η καταπίεση και η αυταρχικότητα έρχονται στα όριά τους. Εξάλλου οι εξεγερσιακές διαδικασίες βρίσκουν τη συγκόλλησή τους στην κοινωνική βία κι εκεί κάπου νομιμοποιούνται, δημιουργώντας τους δεσμούς αλληλεγγύης που

την ανατροφοδοτούν.

Η βία, αν και σε σύγκριση με άλλες εξεγέρσεις ήταν χαμηλής έντασης, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στον Δεκέμβρη. Πολλοί θέλησαν να της δώσουν τα χαρακτηριστικά ενός νέου νομιναλισμού ή μηδενισμού. Ο Νίτσε έγραφε ότι «Ο μηδενισμός είναι ένα σύμπτωμα. Δείχνει πώς οι απόκληροι δεν έχουν πια τίποτα να τους παρηγορεί». Σε έναν κόσμο φανταχτερών εμπορευμάτων όπου οι αποκλεισμένοι δεν έχουν θέση, σε έναν κόσμο που η έκτακτη ανάγκη τείνει να καταστεί ο κανόνας, σε έναν κόσμο όπου το σύστημα αδυνατεί να εγγυηθεί τα θεμέλια εγκυρότητάς του, τότε στις δυνατότητες ανατροπής του το εύτακτο δεν μπορεί να έχει θέση. Γιατί αυτό θα σημαίνει και την ποσοτικοποίηση της εξέγερσης και, κατ' επέκτασιν, την αναίρεση της δυναμικής της.

Κλείνοντας, θα έλεγα ότι η εξέγερση του 2008 κυρίως έδειξε τη δύναμη των από τα κάτω. Έδειξε ότι όταν υπάρχει βούληση τίποτα δεν είναι αδύνατο να συμβεί. Επιπλέον, είναι σίγουρο ότι η κάθε λογής εξουσία μετά τον Δεκέμβρη δεν μπορεί να κοιμάται ήσυχη. Το κίνημα των εξεγερμένων θα ήταν δύσκολο να προχωρήσει παραπέρα. Δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει έναν άμεσο μετασχηματισμό. Δεν υπήρχε ούτε η βούληση ούτε το σχέδιο για κάτι τέτοιο. Όμως ανέδειξε τις αδυναμίες του κυρίαρχου συστήματος, έκανε έκδηλη την αδυναμία ενσωμάτωσης και ενίσχυσε τη σημασία για τις δυνατότητες των ρωγμών να λειτουργούν προωθητικά και να απονομιμοποιούν την εξουσία σε κάθε της μορφή. Και αν τότε αυτό ήταν αρκετό ή το όριο της δράσης, σήμερα υπάρχει η ανάγκη για το ξεπέρασμα αυτού και την αναζήτηση ενός νήματος που θα συνδέσει μια πλημμυρίδα εναλλακτικών δομών και κοινοτήτων που εν μέσω κρίσης δημιουργούν, από το μετερίζι τους το καθένα, καινούργιες πραγματικότητες παρά και ενάντια στο υπάρχον.

Αν ο Δεκέμβρης ήταν η ερώτηση, όπως έγραφαν τα συνθήματα στους τοίχους τότε, σήμερα καλούμαστε να βρούμε τις απαντήσεις για να συνθέσουμε έναν καινούργιο κόσμο. Και σε αυτό τον καμβά η εξέγερση του Δεκέμβρη μπορεί να συμπληρώσει τα δικά της χρώματα που θα συμβάλουν στη μετατροπή του από καμβά σε έναν

πίνακα μιας πιο ελεύθερης και αυτόνομης κοινωνίας.

Νομοσχέδιο για τη Σεξουαλική Κακοποίηση στη Τουρκία: Να Πάρουμε πίσω τις Κλεμμένες μας Ζωές

Mercan Doğan – Nergis Şen (από *Αναρχικές Γυναίκες Τουρκίας*)
Μετάφραση: Ελιάνα Καναβέλη

Είμαι η γυναίκα που έχει ξυπνήσει από το όνειρο της χιλιάδες χρόνια
Έχω βρει το μονοπάτι μου και ποτέ δεν θα ξαναγυρίσω.
Έχω δει ξυπόλυτα, περιπλανώμενα και άστεγα παιδιά.
Έχω δει νύφες με βαμμένα από χένα χέρια και πένθιμα ρούχα.
Έχω δει γιγαντιαίους τοίχους φυλακών να καταπίνουν την ελευθερία στο αχόρταγο στομάχι τους
Έχω γεννηθεί μέσα από έπη αντίστασης και θάρρους
Έχω μάθει το τραγούδι της ελευθερίας μέχρι την τελευταία αναπνοή, στα κύματα του αίματος και στη νίκη!
Meena Keshwar Kamal

Ζούμε στις περιοχές όπου 482,908 παιδιά παντρεύτηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών. Στα εδάφη όπου 31,337 παιδιά παντρεύτηκαν, μόνο κατά το έτος 2015. Και κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους, τουλάχιστον 11,095 παιδικές κακοποιήσεις καταγγέλθηκαν επίσημα, από τις οποίες 1377 ήταν αγόρια και 9718 ήταν κορίτσια. Σκεφτείτε το: Οι κρατικοί αξιωματούχοι αυτών των περιοχών διακηρύττουν ότι οι βιαστές θα αφεθούν ελεύθεροι εάν παντρευτούν τα κορίτσια που έχουν βιάσει.

Παρόλο που το νομοσχέδιο για τη «σεξουαλική κακοποίηση» προετοιμάστηκε από 6 βουλευτές του ΑΚΡ[1] και προτάθηκε στις 17 Νοέμβρη αποσύρθηκε από την επιτροπή στις 22 Νοεμβρίου και αφαιρέθηκε από το σχέδιο νόμου. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε τι σημαίνει για μας τις γυναίκες, αυτή η πρόταση, η οποία αντιμετωπίστηκε από τις διαμαρτυρίες των γυναικών από την ώρα που εμφανίστηκε.

Το σχέδιο νόμου ανοίγει το δρόμο για το γάμο παιδιών με τους βιαστές τους

Το προπαρασκευαστικό νομοσχέδιο μείωνε το κατώτατο όριο ηλικίας για την σεξουαλική συναίνεση από τα 15 έτη στα 12 και στόχευε να θέσει τις βάσεις για: την ατιμωρησία των δραστών σεξουαλικής παρενόχλησης και βιασμού στο παρόν, αλλά και σε μελλοντικές παρόμοιες νομικές υποθέσεις, την απενοχοποίηση σεξουαλικών εγκλημάτων, την αθώωση των δραστών σεξουαλικής παρενόχλησης και βιασμού στην περίπτωση που παντρευτούν τα παιδιά, τα οποία έχουν εκμεταλλευτεί και την δημιουργία παιδιών-νυφών.

Θα βοηθήσει να δώσουμε ένα χειροπιαστό παράδειγμα για το τι θα συμβεί στην περίπτωση που το νομοσχέδιο περάσει. Ας σκεφτούμε την Ayse, η οποία βιάστηκε στην ηλικία των 11 ετών από 20 άνδρες, το 2009. Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, εάν κάποιος από αυτούς τους 20 άνδρες παντρευτεί την Ayse, και οι 20 βιαστές θα αθωωθούν. Θα ισχυριστούν ότι οι 19 άνδρες δεν ήταν βιαστές, αλλά βοηθοί και ο βιαστής θα έχει απενοχοποιηθεί με το να παντρευτεί την Ayse. Παρόλο που ο νόμος δεν το θέτει κατηγορηματικά αυτό, δεν είναι δύσκολο να μαντέψουμε τι πρόκειται να συμβεί. Όπως ακριβώς δεν είναι δύσκολο να εξαναγκάσεις ένα κορίτσι 11 ετών να πει ότι «δεν εξαναγκάστηκα, συναίνεσα», ή «οι άλλοι 19 άνδρες βοήθησαν τον έναν άνδρα, μόνο ο ένας άνδρας βίασε»… θα εξαναγκάζονται να «συναινούν» για ό,τι έζησαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Εξαιτίας του φόβου και της καταπίεσης στην κοινωνία που ζούμε, είναι σπάνιο η σεξουαλική παρενόχληση ή ο βιασμός των γυναικών

και των παιδιών να έρθει στη δημοσιότητα, ή να δικαστεί από το άδικο δικαστήριο, το οποίο το κράτος αποκαλεί δικαστικό σύστημα, με εξαίρεση την περίπτωση που η γυναίκα σκοτώνεται ή μένει έγκυος κατά τη διάρκεια του βιασμού. Αυτό συμβαίνει επειδή η κοινωνία πιστεύει ότι ο ένοχος δεν είναι ο βιαστής, αλλά αυτή που έχει βιαστεί. Αυτή η αντίληψη δημιουργήθηκε και προπαγανδίστηκε φυσικά από το κράτος και εφαρμόζεται κάθε μέρα. Αν και τα στατιστικά οργανισμών αναφέρουν ότι τα σεξουαλικά εγκλήματα κατά παιδιών έχουν αυξηθεί 700% τα τελευταία 10 χρόνια, αυτό είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

Η γυναίκα που φυλάγεται από την κοινωνία, η οποία την κατηγορεί για ατιμία ή ακόμα και για φόνο θα επιλέξει να παραμείνει σιωπηλή σχετικά με την σεξουαλική παρενόχληση-βιασμό εκτός αν δεν έχει άλλη επιλογή. Η επιλογή φυσικά δεν γίνεται με τη θέλησή της. Και το εν λόγω, προτεινόμενο νομοσχέδιο αποτελεί εκ νέου, φυσικά μέρος της έμφυλης πολιτικής του κράτους.

Από την αδιαφορία στη σφαγή: Έμφυλες πολιτικές του κράτους

Στην ανθρώπινη ιστορία, ο άνδρας κέρδιζε εξουσία με την μετάβαση σε κοινωνίες που είχαν αρχές και κράτος και κάθε φορά που κέρδιζε εξουσία, την χρησιμοποιούσε πάνω στη γυναίκα. Στις πατριαρχικές κοινωνίες, η γυναίκα ανήκε στην πατριαρχία για αιώνες και καταστέλλεται από την εν λόγω αρχή με τους κοινωνικούς ρόλους που επιβάλλονται πάνω της. Το κράτος δημιούργησε τη βία της (ανδρικής) εξουσίας. Η βία εφαρμόστηκε πάντα στο γυναικείο σώμα. Η πατριαρχία έκανε τις γυναίκες «καταπιεσμένα αντικείμενα» μέσα από την επιβολή σεξιστικών τύπων, τη στρατιωτικοποίηση της ζωής και με τον καπιταλισμό που μετατρέπει την εργασία, το σώμα και την ταυτότητα σε ένα εμπόρευμα προς αγορά ή πώληση.

Καθώς το κράτος έθεσε ως πυρήνα της κοινωνίας την οικογένεια, περιέκλεισε την γυναίκα στην οικογένεια. Το θρησκευτικό δόγμα, οι πολιτισμικές και ηθικές νόρμες, οι κανόνες και οι νόμοι, ήθη και έθιμα κανονικοποίησαν τον σεξισμό, ο οποίος ασκούνταν

διαρκώς. Η «ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου», την οποία τώρα συζητάμε πέρα από το βιολογικό φύλο, καθόρισε την εξουσία μεταξύ των φύλων, τοποθέτησε τη γυναίκα στο σπίτι, κυριάρχησε το σώμα της μέσω της σεξουαλικότητας και δημιούργησε κράτη όπου η ανισότητα καλλιεργείται, προστατεύεται και διαρκώς αναπαράγεται.

Καθώς οι γυναίκες εκτίθενται στην εκμετάλλευση μέσα από ποικίλους τρόπους κυριαρχίας σε ένα πατριαρχικό σύστημα, αυτό συνέβαινε πάντα εξαιτίας της ύπαρξης της εξουσίας. Όχι μόνο της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας. Όταν δεν παραβλέπουμε την αναγκαιότητα της καταστροφής της κοινωνικοπολιτισμικής εξουσίας του άνδρα, είναι πιθανό να αξιολογήσουμε αυτό το θέμα συνολικά.

Μολονότι η βία της εξουσίας μερικές φορές εμφανίζεται ως κρατική βία, για μας τις γυναίκες, αυτή η βία προέρχεται κυρίως από τους άνδρες. Ωστόσο, αυτό δεν αποκλείει το γεγονός ότι η πραγματική πηγή του προβλήματος είναι η «ύπαρξη της εξουσίας». Ο ίδιος τύπος βίας κατευθύνεται από την κοινωνία και σε άλλες ετερότητες. Η εξουσία, επίσης, διαμορφώνει την πολιτική της καταπίεσης μέσω αυτών των ετεροτήτων. Κακοποιούμαστε σεξουαλικά, βιαζόμαστε και αυτοί οι βιασμοί νομιμοποιούνται από το κράτος. Δολοφονούμαστε συστηματικά από τον άνδρα τρομοκράτη, κλεινόμαστε στα σπίτια και στην οικογένεια και υπακούμε στον άνδρα. Με το να ζούμε αυτή τη ζωή πώς θα απελευθερωθούμε από τα κελιά που είμαστε κλεισμένες; Πώς να πάρουμε πίσω τις ζωές μας; Πώς να χειραφετηθούμε από την καταπίεση και τη βία της πατριαρχίας; Πρέπει να σκεφτούμε ξανά τι θέλουμε για τις ζωές μας και για την ελευθερία μας.

Η γυναίκα και ο εγγυητής του παραδοσιακού κράτους σήμερα, ΑΚΡ

Οι έμφυλες πολιτικές του κράτους κινούνται πέρα από την αγνόηση της ταυτότητας και του σώματος των γυναικών και διαμορφώθηκαν από τον στόχο της δημιουργίας της «συντηρητικής κοινωνίας». Η είσοδος του ελέγχου γεννήσεων στην πολιτική ατζέντα λέγοντας ότι «είναι αμαρτία», η απαγόρευση των

εκτρώσεων λέγοντας ότι είναι «σφαγή», είναι πολιτικές ελέγχου του πληθυσμού από μόνες τους. Αλλά πέραν τούτου, όλες αυτές οι πολιτικές σχετίζονται με τον στόχο του ΑΚΡ, ο οποίος είναι η δημιουργία και η ανάπτυξη μιας συντηρητικής κοινωνίας.

Το κράτος που ενδιαφέρεται για τη γυναίκα που γεννάει «πολύ» ή για τη γυναίκα που είναι αναγκασμένη από την απαγόρευση των εκτρώσεων να γεννήσει αν και έμεινε έγκυος από βιασμό, από τη μια πλευρά διατηρεί την «υποταγμένη» ταυτότητα της γυναίκας και από την άλλη πλευρά διατηρεί την εξουσία του άνδρα, μέσα από τις πολιτικές ελέγχου του πληθυσμού και του σώματος εναντίον των γυναικών. Αυτός ο στόχος υποστηρίζεται όχι μόνο από τους νόμους, αλλά επίσης και από τον καθημερινό λόγο των κρατικών αξιωματούχων, ειδικών κύκλων του ΑΚΡ, τα κυρίαρχα ΜΜΕ και μέσω πολλών άλλων καναλιών.

Στις 18 Νοεμβρίου, ο υπουργός Δικαιοσύνης Bekir Bozdag στη δήλωσή του για το νομοσχέδιο για τον βιασμό είπε: «Το νομοσχέδιο σκοπεύει μόνο στην εξάλειψη της θυματοποίησης των γυναικών εκτός, των ανδρών εντός (φυλακή), των παιδιών που γεννιούνται από αυτούς τους γάμους και των οικογενειών τους». Αγνόησε εντελώς τη γυναίκα και ευλόγησε την οικογένεια μέσω ενός γάμου, ο οποίος ήταν αποτέλεσμα βιασμού.

Αυτή η επίθεση εισβάλλει σε όλη τη σφαίρα της γυναικείας ζωής. Οι κρατικοί αξιωματούχοι χρησιμοποιούν την εξουσία για να καθορίσουν οτιδήποτε σχετίζεται με τη γυναίκα, από την εξωτερική εμφάνιση ως τη συμπεριφορά. Για παράδειγμα στις 24 Ιουλίου, τα λόγια του τότε Αντιπροέδρου Bulent Arinc «οι γυναίκες δεν πρέπει να γελάνε δυνατά στον δρόμο. Η γυναίκα που γελάει είναι ανήθικη», καθορίζουν το πώς πρέπει να γελάμε. Από την άλλη πλευρά κλείνει το μάτι στους άνδρες υπόρρητα, νομιμοποιώντας οτιδήποτε συμβεί σε μια γυναίκα που στερείται ηθικής. Τον Δεκέμβρη του ίδιου έτους, ο Πρωθυπουργός Recep Tayyip Erdogan με τη δική του δήλωση ότι «ο έλεγχος γεννήσεων είναι προδοσία» ισχυρίστηκε ότι οι μέθοδοι ελέγχου των γεννήσεων διακινήθηκαν από εχθρούς που επιδιώκουν να στεγνώσει το τουρκικό αίμα και οι γυναίκες που χρησιμοποιούν μεθόδους

αντισύλληψης είναι προδότριες.

Ακόμα θυμόμαστε τη δήλωση του Erdogan στις 28 Δεκεμβρίου του 2011, μετά τη σφαγή του Roboski, η οποία πραγματοποιήθηκε ενόσω ο νόμος για την απαγόρευση εκτρώσεων βρισκόταν στην πολιτική ατζέντα σε εκείνες τις περιοχές, λέγοντας ότι η έκτρωση είναι μια Uludere[2].

Τον Μάη του 2012, αναφορικά με το ζήτημα της εγκυμοσύνης μετά από βιασμό ο υπουργός υγείας Recep Akdag είχε δηλώσει: «εάν κάτι κακό συμβεί σε αυτή, πρέπει να γεννήσει. Το κράτος θα το φροντίσει (το μωρό)». Επίσης, ο δήμαρχος της Άγκυρας Melih Gokcek δήλωσε σχετικά με τις γυναίκες που αναζητούν να κάνουν έκτρωση μετά από βιασμό, «Το παιδί δεν έχει καμιά ενοχή, αφήστε τη μητέρα να πεθάνει».

Αυτές οι μισογύνικες δηλώσεις, που μερικές φορές αγνοούν τη ζωή των γυναικών και μερικές φορές τις στοχοποιούν απευθείας είναι αμέτρητες. Και το θέμα φυσικά δεν περιορίζεται μόνο σε αυτές. Εκτός από το αφήγημα περί της εξουσίας του άνδρα, είναι οι καθυστερημένες ποινές σε περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης γυναικών, οι καθυστερημένες καταδίκες σε υποθέσεις βιασμών, ποινές φυλάκισης που τρέπονται σε ποινές προστίμων, άνδρες δολοφόνοι λαμβάνουν μειωμένη ποινή λόγω άδικης πρόκλησης και καλής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της υπόθεσης. Αυτή είναι η αδικία που ήδη ζούμε. Και το θέμα δεν περιορίζεται μόνο στην περίοδο διακυβέρνησης του ΑΚΡ. Ο λόγος και οι νόμοι όλων των εξουσιαστικών αρχών βρίσκονται στην ίδια γραμμή πλεύσης. Όπως προαναφέραμε, το θέμα δεν ήταν αυτή ή άλλη εξουσία, αλλά αυτή καθεαυτή η «εξουσία».

Λες και όλα αυτά δεν ήταν ήδη αρκετά. Η εξουσία του άνδρα για μια ακόμη φορά δημιούργησε μια ατζέντα που εξαγριώνει τις γυναίκες με ένα σχέδιο νόμου που ενθαρρύνει το γάμο παιδιών με τους βιαστές τους. Η απόσυρση του νομοσχεδίου έγινε ένα από τα πιο χειροπιαστά παραδείγματα που δείχνει ότι οι γυναίκες μπορούν να απελευθερωθούν μέσω της αντίστασης.

Η αντίσταση των γυναικών λέει # Tecavüz Meşrulaş tırılamaz # Ο βιασμός δεν μπορεί να νομιμοποιηθεί

Το κράτος που απαγορεύει την κυκλοφορία στους δρόμους σήμερα χρησιμοποιώντας την κατάσταση εκτάκτου ανάγκης ως δικαιολογία, εκτελεί δολοφονικές πολιτικές απέναντι στους αγώνες των γυναικών, κλείνοντας ενώσεις γυναικών, συλλαμβάνοντας γυναίκες που παλεύουν ενάντια στην πατριαρχία και βασανίζει γυναίκες. Επίσης, στον υψηλής έντασης πόλεμο στο Bakur (Βόρειο Κουρδιστάν)-στην πραγματικότητα ήδη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης- ακριβώς λίγο πριν διακηρυχτεί από το κράτος η κατάσταση έκτακτης ανάγκης, οι γυναίκες στοχοποιήθηκαν ευθέως από τις επιθέσεις. Η μητέρα, η οποία, εξαιτίας της απαγόρευσης κυκλοφορίας, δεν μπορούσε να θάψει την κόρη της που σκοτώθηκε από το κράτος, το παιδί που δεν μπορούσε να πάρει το νεκρό σώμα της μητέρας του και έπρεπε να το βλέπει για 7 μέρες, οι αδερφές μας, οι φίλες μας, οι συντρόφισσές μας που βιάστηκαν και σκοτώθηκαν από στρατιώτες- εάν αυτά δεν φτάνουν- εκτέθηκαν γυμνές στα κοινωνικά δίκτυα… Πολλές άλλες ζωές κλέφτηκαν στην περίοδο της έκτακτης ανάγκης. Κλέβονται σήμερα.

Σε αυτές τις συνθήκες το κράτος που βασίζει την ύπαρξή του στην αρρενωπότητά του, και στους νόμους του κράτους, πραγματοποιεί μια συνολική επίθεση στη ζωή μας, στη ζωή των γυναικών. Το νομοσχέδιο για τον βιασμό είναι μόνο ένα μέρος αυτής της συνολικής επίθεσης, το τελευταίο επεισόδιο του βιασμού που συντελείται από το κράτος για χρόνια.

Λίγες ώρες αφότου το νομοσχέδιο εισήχθη στην ατζέντα από τους 6 βουλευτές του AKP, οι γυναίκες ξεκίνησαν να διαδηλώνουν σε πολλές πόλεις. Οι διαμαρτυρίες ξεκίνησαν ως καθιστικές από

20-30 ανθρώπους και μετατράπηκαν σε διαδηλώσεις δεκάδων χιλιάδων την επόμενη νύχτα. Η αστυνομία που απαγόρευσε την κυκλοφορία τους στους δρόμους, στις πλατείες και κάθε είδους διαμαρτυρία χρησιμοποιώντας την κατάσταση έκτακτης ανάγκης ως δικαιολογία, δεν μπορούσε να συγκρατήσει αυτές τις τόσες πολλές γυναίκες και υποχώρησε. Επειδή οι διαμαρτυρίες συνεχίστηκαν και αυξήθηκαν χωρίς να σταματήσουν, παρά τις επιθέσεις της αστυνομίας και επειδή υπήρχαν αντιδράσεις από όλον τον κόσμο, το νομοσχέδιο έπρεπε να αποσυρθεί. Εν κατακλείδι, οι γυναίκες απέτρεψαν το νόμο και επίσης άνοιξαν τις κλειδωμένες πόρτες των δρόμων για τους διαδηλωτές.

Να πάρουμε πίσω τις κλεμμένες μας ζωές: Οργανωμένος αγώνας!

Εμείς οι αναρχικές γυναίκες, γνωρίζουμε ότι η χειραφέτησή μας δεν σχετίζεται ούτε με τους νόμους που προτείνει το κράτος και αργότερα τους αποσύρει, ούτε με τις τιμωρίες του, ούτε με την υποτιθέμενη δικαιοσύνη του. Σαφώς γνωρίζουμε ότι το νομοσχέδιο για τη «σεξουαλική εκμετάλλευση» θα αναθεωρηθεί και θα προταθεί εκ νέου λίγο καιρό αργότερα και θα επανέρθει στην ατζέντα με νέες προτάσεις που στόχο θα έχουν να επιτεθούν στις ζωές μας.

Γνωρίζουμε, επίσης, ότι καμιά δικαιοσύνη που αγνοεί το γυναικείο σώμα, την ταυτότητα και την ύπαρξη, που η ίδια είναι αρσενική και βασίζει την διατήρηση της στην αρρενωπότητα, δεν μπορεί να ζητήσει το λογαριασμό για αυτές τις δολοφονημένες γυναίκες. Φυσικά δεν είναι δυνατό να ζητήσει λογαριασμό για τα καταστραμμένα όνειρα και τις ζωές που χάθηκαν εξαιτίας της αρσενικής δικαιοσύνης του αρσενικού κράτους. Επειδή ούτε η οργή που μεγαλώνει κάθε φορά που μια γυναίκα δολοφονείται δεν θα βρει καμιά δικαιοσύνη, ούτε ο πόνος για τους χαμένους θα σταματήσει με τις φυλακίσεις.

Για αυτόν τον λόγο χρειάζεται να δώσουμε έμφαση για μια ακόμη φορά στο ότι ο μόνος τρόπος της ύπαρξης μας ενάντια στο κράτος, που διατηρεί την ύπαρξή του καταστρέφοντας τις ζωές μας, είναι να οργανωθούμε και να παλεύουμε. Η ασπίδα της

γυναίκας εναντίον του άνδρα και του κράτους μπορεί να είναι μόνο η γυναικεία αλληλεγγύη. Η γυναίκα που είναι μόνη και αδύναμη ενάντια στην εξουσία, μπορεί να αντιμετωπίσει τον εχθρό όταν είναι μαζί με τις γυναίκες σαν και αυτή. Η αλληλεγγύη είναι ανίκητη.

Η γυναίκα μπορεί να φτιάξει την ύπαρξή της μαζί με άλλες γυναίκες όταν απορρίψει την εξουσία και όλους τους τύπους της κυριαρχίας που έχουν δημιουργηθεί από την ίδια εξουσία. Η γυναίκα που στέκεται απέναντι στην εξουσία και γίνεται ενεργό υποκείμενο με το να αντιστέκεται σε αυτή την εξουσία μπορεί να κάνει την ύπαρξή της και να δημιουργήσει τη δική της επανάσταση. Αυτή η εσωτερική επανάσταση της γυναίκας, είναι η επανάσταση της γυναίκας και όλων των ανθρώπων που δρουν όπως φαντάζονται, έχουν τον έλεγχο των ζωών τους και απελευθερώνονται.

[1] Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης

[2] Uludere είναι ένα τούρκικο όνομα για ένα κουρδικό χωριό όπου 34 πολίτες σφαγιάστηκαν από κρατικό βομβαρδισμό.

Oyunculuk
Yaratıcı Drama
cinsel istismar
aklayan